

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-163/2023-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, Senke Orlić-Zaninović, Blanše Turić, Snježane Horvat-Paliska i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog na zahtjev N. Đ. iz S., koju zastupa opunomoćenik M. Š., odvjetnik iz Z., na sjednici vijeća održanoj 23. rujna 2024.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

1. N. Đ. iz S. podnijela je zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi – društveni dom Vinišće, KLASA: 943-01/22-01/15, URBROJ: 2181-31-03/01-22-2 od 11. kolovoza 2022. („Službeni glasnik Općine Marina“, 23/22.; u daljnjem tekstu: Odluka).
2. U zahtjevu se navodi da je osporenom Odlukom društveni dom V. proglašen komunalnom infrastrukturom, a što je protivno člancima 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, 68/18., 110/18. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20.; u daljnjem tekstu: ZKG). Polazeći od navedenih odredaba ZKG-a i prakse upravnih sudova u Republici Hrvatskoj, smatra da društveni dom V. nije komunalna infrastruktura. Navodi da se na nekretnine na kojima je taj društveni dom sagrađen ne može primijeniti ZKG (na način na koji je učinjeno pobijanom Odlukom), već se samo na temelju Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade („Narodne novine“, 74/14., 69/17. i 98/19.) može provesti izvlaštenje u interesu Republike Hrvatske, a na prijedlog korisnika izvlaštenja. Smatra da je u konkretnom slučaju riječ o stjecanju imovine bez pravne osnove. Pored toga ističe da je donositelj Odluke protiv njenih pravnih prednika u vezi s predmetnom nekretninom vodio više parničnih postupaka radi utvrđenja prava vlasništva, ali je posljednja tužba povučena. Iz navedenoga podnositeljica zaključuje da je donositelju Odluke, prije njenog donošenja, bilo poznato da nije vlasnik predmetne nekretnine. Upire i na praksu ovoga Suda (Usoz-1/20 i Usoz-26/19) koju smatra relevantnom u ovom slučaju. Predlaže ukidanje osporene Odluke.
3. Donositelj osporene Odluke nije dostavio Sudu očitovanje o zahtjevu, već je očitovanje dostavio općinski načelnik Općine Marina. U očitovanju se u bitnom ističe da je društveni dom V. građevina javne namjene lokalnog značenja te je riječ o

komunalnoj infrastrukturi u smislu mjerodavnih odredaba ZKG-a. Građevina koja čini društveni dom V. izgrađena je 40-ih godina 20. stoljeća (što je razvidno iz digitalne orto-foto karte iz 1968.) te se od izgradnje do danas koristi kao građevina javne namjene lokalnog značenja. Napominje se da komunalna infrastruktura *ex lege* stječe svojstvo javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, koja se upisuje u zemljišne knjige kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe. Smatrajući da je osporena Odluka u cijelosti usklađena sa zakonom, predlaže se odbijanje zahtjeva.

4. Zahtjev nije osnovan.

5. Osporenu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Marina 11. kolovoza 2022. na temelju članka 62. ZKG-a i članka 28. Statuta Općine Marina („Službeni glasnik Općine Marina“, 5/21.). Odluka je objavljena u „Službenom glasniku Općine Marina“, 23/22.

6. Osporena Odluka propisuje:

Odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi – društveni dom Vinišće

Članak 1.

Proglašava se svojstvo komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi na nekretninama označenim kao dio čest.zem. 19001/11, dio 12683/3, dio 12687, dio 12698/2, dio 12682, dio 12685, dio 12684, 12686 K.O. Vinišće.

Članak 2.

Komunalna infrastruktura iz članka 1. ove Odluke u naravi je društveni dom Vinišće.

Članak 3.

Primjenom članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, a temeljem geodetskog elaborata izvedenog stanja za komunalnu infrastrukturu iz članka 1. ove Odluke koji će se izraditi, evidentirat će se novo stanje u zemljišnim knjigama te u katastarskom operatu Državne geodetske uprave.

Članak 4.

Nalaže se Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Splitu, Stalna služba u Trogiru upis komunalne infrastrukture iz točke 1. ove Odluke kao: "Javno dobro u općoj uporabi - društveni dom „Vinišće“, kao neotuđivo vlasništvo Općine Marina, OIB: 84238675791.

Članak 5.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Općine Marina".

7. Članak 62. ZKG-a na temelju kojega je donesena osporena Odluka, u mjerodavnom dijelu, propisuje:

“Članak 62.

(1) Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

...

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka, uz ostalo, mora sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu za upis statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno za brisanje tog statusa ako se radi o infrastrukturi koja se upisuje u zemljišne knjige.

(5) Odluka iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama odnosno radi brisanja tog statusa.”

8. Za ocjenu osnovanosti zahtjeva mjerodavan je i članak 61. stavci 1. i 4. te članak 132. stavci 1. i 3. ZKG-a koji propisuju:

„Članak 61.

(1) Komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost.

...

(4) Komunalna infrastruktura stječe status javnog dobra u općoj uporabi danom njezine izgradnje, uređenja odnosno stupanja na snagu odluke o proglašenju javnog dobra u općoj uporabi.”

„Članak 132.

(1) Komunalna infrastruktura iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona izgrađena do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koja nije evidentirana u katastru ili nije evidentirano njezino stvarno stanje evidentira se u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, a koje pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturuom i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu. Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi izrađen u skladu s pregledanim i potvrđenim geodetskim elaboratom izvedenog stanja komunalne infrastrukture i potvrdu jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar.

...

(3) Komunalna infrastruktura iz stavka 1. ovoga članka evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao neotuđivo vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturuom, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe.”

9. Iz navedenih odredaba ZKG-a proizlazi pravo jedinice lokalne samouprave odnosno njenog predstavničkog tijela da donese odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. Da bi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave bilo ovlašteno donijeti takvu odluku i građevinu iz članka 59. ZKG-

a proglasiti komunalnom infrastrukturom, nužno je da je riječ o izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi koja se, kao takva, koristi odnosno koja se, kao takva, koristila na dan stupanja na snagu ZKG-a (4. kolovoza 2018.). Odlukom o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi (samo se) utvrđuje (deklarira) stvarno stanje određene građevine kao komunalne infrastrukture. Odluci o proglašenju komunalne infrastrukture - javnim dobrom u općoj uporabi prethodi utvrđenje stvarnog stanja glede konkretne građevine komunalne infrastrukture, dakle, one koja je postojala u vrijeme stupanja na snagu ZKG-a (4. kolovoza 2018.) te se takvo stanje evidentira u katastru i zemljišnim knjigama kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave, neovisno o postojanju upisa prava vlasništva ili drugih stvarnih prava trećih osoba.

10. U konkretnom slučaju osporena Odluka odnosi se na objekt komunalne infrastrukture – građevinu javne namjene, koji objekt je prema podacima iz spisa postojao u vrijeme stupanja na snagu ZKG-a, a koju činjenicu podnositeljica zahtjeva ne osporava. Uvidom u izvod iz katastarskog plana, digitalnu ortofoto kartu iz 2017. koja prikazuje predmetni objekt kao i uvjerenje Državne geodetske uprave, Sektora za informacijski sustav, Odjela arhiva i tehničke dokumentacije, KLASA: 935-08/07-02/215, URBROJ: 541-06/2-5-07-2 od 3. siječnja 2008. koje sadržava i kopiju snimke iz zraka iz 1961. godine, a koje uvjerenje je priloženo spisu, utvrđeno je da je predmetni objekt izgrađen prije stupanja na snagu ZKG-a. S obzirom na navedeno, a imajući na umu okolnost da podnositeljica ne osporava tvrdnju Općine Marina da je predmetni objekt društveni dom odnosno objekt javne namjene, prigovori istaknuti u predmetnom zahtjevu ne dovode u sumnju zakonitost osporene Odluke.

11. Slijedom iznesenog, Sud ocjenjuje da je donositelj osporene Odluke, na temelju pravilno utvrđenih činjenica, u okviru svoje nadležnosti i zakonima dobivene ovlasti, osnovano komunalnom infrastrukturom, kao javnog dobra u općoj uporabi, proglasio predmetnu nekretninu – društveni dom V.

12. U odnosu na ključni prigovor podnositeljice da je zgrada izgrađena na zemljištu u njenom vlasništvu, a ne jedinice lokalne samouprave, valja reći da članak 132. stavak 3. ZKG-a izrijekom propisuje da se komunalna infrastruktura iz stavka 1. toga članka evidentira u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao neotuđivo vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe.

13. Pozivanje podnositeljice na praksu ovoga Suda (Usoz-1/20 i Usoz-26/19) ne može dovesti do drugačijeg odlučivanja u ovom predmetu s obzirom na to da je u tim predmetima riječ o drugačijem pravnom supstratu.

14. Stoga je, odgovarajućom primjenom članka 116. stavka 1. u vezi s člankom 169. stavkom 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 36/24.), odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu 23. rujna 2024.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Sanja Otočan, v.r.